

نقش تخصص حسابرس در ارزش گذاری بازار دارایی های نقدی

محسن عیشی راوندی

مجتبی شجاعی برجویی

به نام خداوند مهربانی‌ها

نقش تخصص حسابرس در ارزش‌گذاری بازار دارایی‌های نقدی

تالیف:

محسن عیثی راوندی

مجتبی شجاعی برجوئی

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

سرشناسه: عیشی راوندی، محسن، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور: نقش تخصص حسابرسان در ارزش‌گذاری بازار دارایی‌های نقدی/تالیف محسن عیشی راوندی،
مجتبی شجاعی برجوئی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۹۳ ص.: جدول.

شابک: ۸-۵۷۸-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۱۵۶۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۸۷]-۹۳.

موضوع: سازمان بورس اوراق بهادار -- حسابرسی -- نمونه پژوهی

موضوع: Securities and Exchange Organization -- Auditing -- Case studies

موضوع: شرکت‌ها -- ایران -- ارزش‌گذاری -- نمونه پژوهی

موضوع: Corporations -- Iran -- Valuation -- Case studies

موضوع: سرمایه‌گذاری -- ایران -- تجزیه و تحلیل -- نمونه پژوهی

موضوع: Investment analysis -- Iran -- Case studies

موضوع: حسابرسی -- ایران -- نمونه پژوهی

موضوع: Auditing -- Iran -- Case studies

موضوع: سهام -- ایران -- نرخ بازده -- نمونه پژوهی

موضوع: Stocks -- Iran -- Rate of return -- Case studies

شناسه افزوده: شجاعی برجوئی، مجتبی، ۱۳۶۰-

رده بندی کنگره: HG ۵۷۲۰/۲

رده بندی دیویی: ۳۳۲/۶۴۲۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۷۳۷۶۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

انتشارات موجک (ناشر دانشگاهی)

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۰۲۶۵۹ - ۰۲۶۳۲۷۰۲۶۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir اینستاگرام: mojakpublication

عنوان: نقش تخصص حسابرسان در ارزش‌گذاری بازار دارایی‌های نقدی

تالیف: محسن عیشی راوندی، مجتبی شجاعی برجوئی

مشخصات ظاهری: ۹۳ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: بهار ۱۴۰۲، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۶۰۰۰۰ ریال، شابک: ۸-۵۷۸-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش‌گفتار..... ۹

فصل اول: کلیات ۱۱

۱-۱ تشریح موضوع کتاب ۱۱

۲-۱ اهمیت موضوع ۱۳

۳-۱ تعریف واژگان کلیدی ۱۴

فصل دوم: دارایی‌های نقدی ۱۹

۱-۲ کیفیت حسابرسی ۱۹

۲-۲ نگهداری وجه نقد ۲۰

۳-۲ جریان وجوه نقد ۲۱

۴-۲ دارایی نقدی ۲۴

۵-۲ بازده مازاد ۲۶

فصل سوم: ارزش‌گذاری شرکت ۲۹

۱-۳ مفهوم ارزش ۲۹

۲-۳ روش‌های ارزشیابی سهام ۳۰

۳-۳ ارزشیابی بر مبنای خالص دارایی‌های شرکت ۳۰

۳-۳-۱ مدل‌های ارزشیابی سهام بر مبنای خالص دارایی‌های شرکت ۳۱

۳-۳-۲ ارزش‌های متفاوت ایجاد شده در روش خالص دارایی‌ها ۳۴

۴-۳ ارزشیابی سهام از طریق تعیین ارزش حقوق صاحبان سهام..... ۴۰

فصل چهارم: تخصص حسابرس..... ۴۵

۱-۴ اهمیت تخصص حسابرس ۴۵

۲-۴ تخصص حسابرس در بازار ۴۶

۳-۴ حق الزحمه حسابرسی ۴۷

۴-۴ شاخص‌های تخصص حسابرسی ۵۰

فصل پنجم: مروری بر تحقیقات مشابه ۵۵

۱-۵ پیشینه داخلی ۵۵

۲-۵ پیشینه خارجی ۵۸

۳-۵ چارچوب نظری ۶۲

۴-۵ مدل مفهومی ۶۴

فصل ششم: مطالعه موردی..... ۶۵

۱-۶ روش جمع‌آوری اطلاعات ۶۵

۲-۶ جامعه و نمونه آماری ۶۵

۳-۶ شیوه اندازه‌گیری متغیرها ۶۶

فصل هفتم: یافته‌ها..... ۷۳

۱-۷ شاخص‌های توصیفی متغیرها ۷۳

۲-۷ بررسی نرمال بودن متغیر وابسته ۷۵

۳-۷ آزمون مانایی متغیرها ۷۵

۴-۷ ثابت بودن واریانس جمله خطا (باقیمانده‌ها) ۷۷

۵-۷ آزمون همبستگی ۷۸

۶-۷ آزمون‌های تشخیصی در داده‌های ترکیبی ۷۹

۷-۷ آزمون فرضیه‌ها ۸۰

فصل هشتم: جمع‌بندی ۸۳

۱-۸ نتیجه‌گیری ۸۳

۲-۸ پیشنهادها ۸۴

منابع ۸۷

منابع فارسی ۸۷

منابع انگلیسی ۹۱

پیش‌گفتار

به خوبی مستند شده است که تخصص حسابرس نشان دهنده کیفیت حسابرسی بالایی است، زیرا حسابرسان دارای تخصص در بازار هم توانایی و انگیزه قوی‌تری برای کشف و گزارش تقلب‌های ناشی از سرکوب مالی دارند. که نه تنها نظارت خارجی را از سوی فعالان بازار و آژانس‌های دولتی تسهیل می‌کنند، بلکه مشکلات زیادی را برای مدیران در خصوص پنهان‌سازی سواستفاده‌های آنها ایجاد می‌نماید. شرکت‌های حسابرسی با سرمایه‌گذاری در فن‌آوری‌ها، آموزش پرسنل یا سیستم‌های کنترل سازمانی، کیفیت تعهدات حسابرسی را در بازارهای خاص افزایش می‌دهند، و همچنین تخصص در بازار را توسعه می‌دهند. بر این اساس، حسابرسان با تخصص، دانش بیشتری در مورد کسب و کار مشتری و شیوه‌های حسابداری دارند، بنابراین آنها توانایی بهتری در کشف معاملات غیرعادی و کشف دستکاری گزارشگری مالی دارند. علاوه بر این، حسابرسان خبره نیز انگیزه‌های قوی برای حفظ خدمات با کیفیت بالا دارند، زیرا رفتارهای نادرست مشتریان ممکن است به شهرت آنها که از تخصص به دست آمده است، لطمه بزند. شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد حسابرسان دارای تخصص در بازار، کیفیت حسابرسی بالاتری دارند. شرکت‌هایی که توسط کارشناسان حسابرسی می‌شوند، کمتر احتمال دارد تجدید ارائه گزارش‌های مالی داشته باشند. و همچنین احتمال بیشتری برای دریافت اظهارنظر تداوم فعالیت دارند و احتمال کمتری برای برآورده کردن یا شکست پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران داشته و کیفیت افشای بالاتر دارند. همچنین شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران ارزش تخصص حسابرس را تشخیص می‌دهند و تخصص حسابرس در بازار، واکنش‌های بازار بالاتری را نسبت به اعلام سود ایجاد می‌کند. شرکت‌هایی که به حسابرسان خبره روی می‌آورند، واکنش‌های مثبت بازار را تجربه می‌کنند و محققان یک ارتباط منفی بین تخصص حسابرس و ریسک سقوط قیمت سهام را گزارش می‌کنند و مشتریانی که حسابرسان خبره را استخدام می‌کنند با هزینه سرمایه پایین‌تری از بدهی روبرو هستند،

که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران نیز از تخصص حسابرِس بهره‌مند می‌شوند. در مجموع، مطالعات قبلی نشان می‌دهد که تخصص حسابرِس در بازار با کیفیت گزارشگری مالی بالاتر مرتبط است و سرمایه‌گذاران مزایای حاصل از تخصص حسابرِس را تشخیص می‌دهند (کو و همکاران^۱، ۲۰۲۲، ۱۳۸).

هدف از تالیف کتاب حاضر بررسی نقش تخصص حسابرِس در ارزش‌گذاری بازار در مورد دارایی‌های نقدی شرکت بوده است. نتایج نشان داد تخصص حسابرِس ارتباط معنی‌داری با ارزش‌گذاری بازار در مورد دارایی‌های نقدی شرکت‌ها دارد. شیوه‌سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: دارایی‌های نقدی

فصل سوم: ارزش‌گذاری شرکت

فصل چهارم: تخصص حسابرِس

فصل پنجم: مروری بر تحقیقات مشابه

فصل ششم: مطالعه موردی

فصل هفتم: یافته‌ها

فصل هشتم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم که از همه عزیزان و بزرگوارانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

محسن عیسی راوندی، مجتبی شجاعی برجوئی

بهار ۱۴۰۲

---

^۱ Kuo et al

The Role of the Auditor's Expertise in the Valuation of the Liquid Assets Market

Mohsen Aishi Ravandi

Mojtaba Shojaei Borjoei

به خوبی مستند شده است که تخصص حسابرس نشان دهنده کیفیت حسابرسی بالایی است، زیرا حسابرسان دارای تخصص در بازار هم توانایی و انگیزه قوی تری برای کشف و گزارش تقلب‌های ناشی از سرکوب مالی دارند. که نه تنها نظارت خارجی را از سوی فعالان بازار و آژانس‌های دولتی تسهیل می‌کنند، بلکه مشکلات زیادی را برای مدیران در خصوص پنهان سازی سواستفاده‌های آن‌ها ایجاد می‌نماید. شرکت‌های حسابرسی با سرمایه‌گذاری در فن‌آوری‌ها، آموزش پرسنل یا سیستم‌های کنترل سازمانی، کیفیت تعهدات حسابرسی را در بازارهای خاص افزایش می‌دهند، و همچنین تخصص در بازار را توسعه می‌دهند. بر این اساس، حسابرسان با تخصص، دانش بیشتری در مورد کسب و کار مشتری و شیوه‌های حسابداری دارند، بنابراین آنها توانایی بهتری در کشف معاملات غیرعادی و کشف دستکاری گزارشگری مالی دارند. علاوه بر این، حسابرسان خبره نیز انگیزه‌های قوی برای حفظ خدمات با کیفیت بالا دارند، زیرا رفتارهای نادرست مشتریان ممکن است به شهرت آنها که از تخصص به دست آمده است، لطمه بزند. شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد حسابرسان دارای تخصص در بازار، کیفیت حسابرسی بالاتری دارند. شرکت‌هایی که توسط کارشناسان حسابرسی می‌شوند، کمتر احتمال دارد تجدید ارائه گزارش‌های مالی داشته باشند. و همچنین احتمال بیشتری برای دریافت اظهارنظر تداوم فعالیت دارند و احتمال کمتری برای برآورده کردن یا شکست پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران داشته و کیفیت افشای بالاتر دارند.

